

Herkó Páter

Redakcia a vydavateľstvo :
Budapešť, Zsibárus-utca 7. szám.

Na pol roka 1 zl.
Vychádza každú nedeľu.

Predplatná cena :
na celý rok 2 zlaté.

Jednúc kvetinami ozdobenou záhradou bolo Uhorsko:

a veru ešte i teraz je ňou: ejhľa jedna halúzka je tu ešte, nho!

Prosi ne, ba neustupne žiadame, aby v každom kat. kruhu a hostinci „Herkó Páter“ slovenský sme mohli čítať.

Neľaká sa.

Bystrá krv koluje
V mojích mladých žilách:
Bystro ja bojujem
Pri ľudu zásadách.

Sa mi vyhrážali,
Jak zlému dieťaťu:
Ja sa ich neľaknem:
Nech trem hoc aj psotu.

Hlasu ma zbavili
Hej to ma nezroní,
No pozornosť moja
To všetko dohoní.

A zakázali aj
Mi držať Kresťana,
I ku Herkó Pátru
By mi chuť prestala.

V mojom srdci ale
Je ešte šlachetnosť:
Bych si to nevšimol,
Hej mám smelosti dost.

Proti sebe vidím
Liberálov grbu,
Veďľa seba ale
Oh zástupy ľudu.

Nie k liberálom,
K ľudu sa pripojím,
Židovských novín sa
Útoku nebojím.

A keď som teraz i
Trochu utlačený,
Od Pána Boha som
Nenie opustený.

Zástava ľudová,
Križ a meno Božé;
Tie su nám odznakom:
Toto nám pomôže.

A tak drahý ľudu,
Netreba sa ľakáť,
Na posledy predsa
Nie ty budeš plakať.

Dobre sa zachovaj,
Stoj pevno, jako múr;
Na pánov zednárov
Musí doraziť dúl.

A keď zavierame
Teraz túto báseň;
Prajeme ľudovej
Strane prospech, choseň.

J. N. J.

OVAD.

Statistika ministrom vnútra vydaná dokazuje, že počet lekárov sa vždy zvyšuje.

Noviny všelijaké poznámky činia o tej okolnosti. My ale sme tej mienky, že táto okolnosť je vnútorne spojená s tou udalostou, že poľskí židi sa hrnú do Maďarságu, ktorí i v tomto ohľade vytískajú kresťanov.

Albert Rudnay vyšetruje, kto mu mohol ten list písať, že ho zastrelí. Nemusi sa on unovať; to pravdepodobne židi boli, ktorí sa náramné nazdlobili naňho, že im prekazil a zakázal tú ich národnú obyčaj, aby nepľuvali na hromovej železnici.

Podobyžen Percela dali namaľovať a odhalit úradské ministerstvo vnútra.

To bol zbytok.

Lebo však Percel sa dost' omaľoval sám pri volbách: stupavskej, nitrianskej atď. A dostatočno ho odhalili ablegáti ľavičiaci.

Ja sa neodoberam — vpísal Wlassiě do pamätníka Lujza Blaha.

Pravdepodobne sa on neodoberie tak chytrý od Lujzy Blaha, jako od svojej torby.

Či menoslov výstavy preto tak neskoro vychádza z tlače, aby menoslov neprezradil veľký počet krivonosých hneď v prvý mesiac výstavy?

Jestli antisemitismus prekočí hranice z Viedna do Uhorska, uveríme, že i dačo dobrého môže z Viedna pochádzať.

E. Daniel za 10 kr. obedoval v kuchyni ľudovej na výstave.

By sa svedčilo, aby teraz zas on nechal ľud okošťovať svoje ministerské obedy.

Pri cvičbách gymnastičných ktorí sa vyznačili a svoju obratnosť preukázali, ani jedon nenie medzi nimi žid. Možno, že by im to na pľuvajúcom súboji o mnoho lepšie podarilo sa.

Jedon lekárnik učinil križ na flašky sódové, čo do takého hnevu donieslo židov, že tam prestali kupovať, lebo vraj oni nemôžu trpeť na stole križové nádoby a veci.

Dajte si pozor židi, ponevác tak vás môžeme oprsknúť s tou križovou sodou, že až veľmi mokri budete.

Dokial bude chodiť křeah na studňu?

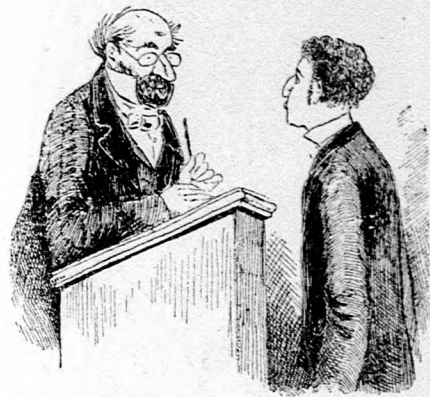
Veľký rozdiel.

Kubo: Šlojmo, kebych ja khapitánom bol v Mamšicách, tých poľských židov bych preč púštal naspäť do Poľska.

Šlojmo: A jhaká nehoda-že shú poľskí židi pre Madharország, či i v Rakúsku nhephanujú poľiaci? Nho áňho, poľiaci phanujú, ale nhie poľskí židi.

Zo školy.

Phinkeles, povedte mi, kedi bola tá bytka pri Moháči?

Phinkeles mlčí jak voš pod chrastou.

No či nevíete číslo roka?

Prosím, ja viem všetky roky dobre, len tho neviem, v ktorom sa čho stalo.

Otvorený list.

V Ös-Budavári, dňa 10. júna 1896.

Ctený phán Redaktorko!

Nha vedomie vám dávam, že thu v starom Budine sedím, kde volakedy thurci bholi; groisartig (podivuhodné), jhak tho vedheli thak spraviť, jak kheby tho naozaj phostrilané bolo; a pretho shom aj mhal smelosť dho núthra ístli, lebo shom vedel, že tham už thurek vhiac neprinde. čho už je pustrilané. Gott über die Welt! (Bože nad nami, tho shom este nevidel! Thý phekné thurkyne čho sú thu, a jak mha privítaly, jak bharóna, aj mhi jhedna hovorila, že jha musím byť najmenej bharón, lebo že mhlám krivý nhos!

Kde sha člhovek phozre, vidí ünsere lait (našich Juidů-židov) a thurkyne; phýtala sa mňa jedna taká

turkyňa, že čho sa bhude ľubhif, — vi hást — som hovoril, prišol som sa aj sem pozreť, abych volačo videl z výstavy, a onha sa thak začala chuťno smiať, že shom shi myslel, že sa jej volačo stane, a hovorí photom, že thu mhôže videt clovek len z vrecka von, a do huby; — čho si rozklázem k večeri. No hladný shom bol, phítal som shi e kóšere Gansleber. (Husacu pečenku.)

Hned prosím! a za phol hodiny už aj thu bhola.

Tá phekná thurkyňa si sadla thiez vedľa mňa a sha mhi thak phekne dho oči khukala, verthe mi phán rhedaktorko, kheby mi nebola mhoja Sáraha na mýsel prišla, bol bych sa zaľúbil do nej; a thu máš, už shom aj mhal hubičku. — Phuj! shom hovoril vie hást? a ona ma držala phekne okholo krku, a hovorila, že tho bhola khóšerová hubička. — Šo güt! (Však dobre!)

Bhola už neskoro vhečer. — bhudem platiť, shom hovoril, a šťastlivo z päťdesiatky shom phár hallierov naspäť dostal. Hhaj khebych nhemal mhoju Sárkhu, ani bych odtiaľtho dhomov neišhol; ale aby sthe tho mhojej Sárkhe nhephísal, lebo ona by bola na mňa projges. a já bych vám viac nič nepísal nhového!

Len nha jedno sa čhudujem, precho sha góji (kresťani) za thaké lacné phenáze neprindú phozref na tho židovské bhoatství, khtoré thu je vo vyhýstave?

Dhobre sa majthe phán rhedaktorko, ztlstnite jhako voláky dhekanko.

Vás oddhaný

Šlojmo Phinkas,
khaplán židovský.

Semitismus v pekle.

— Co? Jakože sa to má vysvetliť, že už od týždňov ani jeden žid neide do pekla?

— Hm! pane Lucifer, teraz sa oni všetci na milleniume pachoria!

Kusy zrkadla.

Veľa žien je takých, ktoré sú podobné včele, este i vtedy stúpu, keď vedia, že ich to život stojí.

*

Nevinnosť je lepší štít pre ženskú, nežli sto kamaratiek, ktoré na ňu pozor dávajú.

*

Žena len vtedy uteká pred tebou na druhý breh potoka; keď vie, že jest to tam mosta.

*

Sú-li dvaja zaľúbení do jednej: to je nehoda; sú-li dve zaľúbené do jedného: to je hrozné zkazenosťné nesťastie.

*

Pýcha a nádhera u chlapa je taká: jako korhelstvo u ženskej.

Čo nespôsobia okuliare.

Entujem vás, pane, lenže váš rozmer vyučovania nezodpovedá mojim požiadavkám.

Oh veru veľmi ťalako sa vy nachádzate od nášho starodávneho profesora.

Nerozumiem vás, pane!

Ale unilknite, však vy ani okuliare nemáte na očách vylepené.

„Opravdivý Krestan.“

Heslo: Liberálov chváliť
Tiež aj ich zásady
To koľko znamená:
Neznať Krista pravdy.

„Ja som „Krestan Opravdivý“,
Po nedobrom už hľa druhý
Chcem ja len viesť sám ku Kristu,
Pravdu učiť, nie lož čistiť.“

Tak hovorí „Krestan“ nový,
Co povstal za novej doby,
Co narodil sa v apríli,
Keď hľa „Judáša“ páľili.

Pozrime si ho len smele,
Jakie on ma tie účele?
Ktorými chce ľud náš spasíť,
A slovákov tak zachrániť.

Pýtame sa, kto ta krstil,
Kto ti „Krestan“ meno sištil?
„Opravdivý“ ešte na to
Či od krsta si dostal ho?!

Krst tvoj my však nebadáme,
My obriezku len zpätráme
Buď ty pravdy len „prilohou“,
Liberálnych znaš len bohov.

Teda teba kňaz nekrstil,
Teba rabín len očistil,
A poznačil len obriezku
Liberálnou z námo ciežkou.

Otec ti je hen pán Bánffy
Už slovákovi veľmi známy,
A matka zas tie noviny,
Co ten „cibil“ tak chváľily.

Krstným otcem ti liberál
Satagoský ten Generál,
Ktorý spísal Mudrončeka
Krásnu knihu lžislovía.

Program tvoj je už nám pravda,
Pravda síce liberálna.
Máš však k fudu tiež i lásku,
Lásku ale len stupavskú.

Poznáš Krista — len na kríži,
V potyku si s všetky tými,
Ktorých Bánffy rečipoval,
Mondokami oslavoval.

Opravdivý, ty krestáne,
Zostaň ti len pri tvej pravde,
Osvečuj len liberálov
Veď tých k Kristu — nie ľudákov.

My budeme len pri starom
Krestanovi nám už známom,
Toho čítať my budeme
Na tvoj lep ver nesadneme.

B. K.

V bydlisku Iudovom.

Nestrachuj sa, mój synku. ani keby hneď maširovať tvoj regiment.
 Vezni si moju dcéru. potom i tak do tvojho náčelní sa voválí celé bohatstvo, len abys ho mohol
 všetko prijať.

— ❧ — Anekdoty Herkó Pátra. ❧ —

Ako buchol?

R. 1888 vystúpil pán gróf Gedeon Raday v kalvinskom Ríme, v Debrecíne mameluckym programom za ablegáta.

On bol spolu i kurátorským pomocníkom kalvinov a v nedeľu svätodušnú držal reč po dokončeníh kostolných služieb na mestskom dome.

Práve teraz sme slávili sviatok Vzkriesenia, boly počiatočné slová.

Občania sa dívali, jak teťa na nové vráta. Mysleli si, že len jeho jazýk mu trochu zle zaskočil.

Lebo však — si mysleli — hodnostár cirkve kalvinskej tak nemôže do sveta blúzniť z nevedomosti.

On ale ešte asi štyri krát len to opätovoľ, že teraz sme slávili sviatok vzkriesenia.

Veru zle sostúpil naňho duch svätý.

On nevedel nijak pochopiť, prečo sa smejú nad jeho rečou, prečo sa smejú nad jeho slovami prečo sa pomáľy jak gáfor vsetci posluchači potratili.

A on tak švárne buchol, že tam viac potom už ani nevystúpil.

B e s e d n i c a.

Nemilý dar.

(Skutočná udalosť. — Napísal: x—y.)

Nie v týchto časoch, v ktorých tá najväčšia zákonitosť panuje všade (?), ale ešte za oného času, keď nebolo toľkých vykrútených paragrafov, bol jeden slúžny v stolici X.

Bol on pre žalobníkov opravdivý druhý stajeramt (berničný úrad).

Pre toho, čo prišiel k nemu s prázdnyma rukama opravdivý očistec, lebo on vysluhoval pravdu dľa dlžosti klbás, tučnosti bravkov, kačiek, husí atď.

Toto bol jeho paragraf, jeho kodex — súdobná kniha.

Pri žalobe prvšia otázka bola:

„Čo si doniesol mi“, a po prijatom dare:

„No, vidim, že ty vyhráš“.

Neomyln.

Poručník: Slečienka, vy ste sa nedávno vyslovila, že pán otiec váš v Slezske vládne dvoma statkama.

Slečna: a v Pomeranu tiež dvoma.

Poručník: A vy by ste ešte vždy mohla o tom pochybovať, že vás ja neukrotitelne milujem?

Sluhovci.

Prvý: Kebys len videl mojho gazdu, ten je taký hrubý, jako jeden sud.

Druhý: To nenie nič. Mój gazda je taký tučný a široký, že keď sa vteperí do obloka, cez pravé poludnie zostane v izbe tak tma, jako v noci, a chcem-li vidieť aspoň po nos, zažať svetlo sme prinútení.

Čigán.

Čigánovi vysolili päťadvadsať masných, že záchod (jamu blata črevového) zle vyčistil.

Načo mu žena odvetí: Či som ti nohovorievala vždy, abys štoličný úrad neprijal.

Figel.

Pán vojde do sieny a stupí na nohu jednej panej, ju ale odprosi:

Odpustte prosím vás, a prijmite to tak, jak bych vam ruku bol stiskol.

Na ukážku zo života pravosudia jeho nech stojá dva pády.

Jednému p. farárovi bol ublížil jeden z jeho farníkov — dľa remesla mlynár, veľmi na eti. Pre čest kňazskú, zažaloval ho.

Mlynár hľadel už úzkostne za dvere žalára, bo paragrafy tak znely: aspoň na dva mesiace do chládku.

Čo tu si počať?

Radil sa tých, ktorí pravdu drahú tohoto slúžneho okúsili.

— „Vieš ty čo, len zanes mu bravka, veru nič sa ti nestane, vyhráš“!

Radu skutok nasledoval.

Na druhý deň brav bol pred kancelláriou.

Vykrofkal pravdu.

Slúžny ho prijal, a vymuštroval obžalovaného, že keď príde deň pojednávania, aby padol v kancellárii na kolena pred pánom farárom a odpustenie prosil, a on potom výrekne súd.

Smutná radost.

Janko má plné ústa koláča; predsa ale reve,
jak staré gajdy: čo ti je?
Zedol som medovník.
Však preto nemusíš plakať.
Áno, ale ja som si myslel, že ten koláč Miš-
kov bol.

Rovnaki.

Ale prosím vás, je toto tu socha Deáka?
Ani ja ju nepoznám, lebo i ja som napitý.

Tak sa i stalo.

Slúžny farárovi hovoril:

Viete čo, pán farár, Kristus väčšie víny odpúš-
tal, i vy musíte tomuto odpustiť, lebo nebudete
verný sluha Krista.

Pán farár vzal klobúk a šiel preč, a brav do
chlieva slúžneho.

*

Žalovali sa boli tiež dvaja sedliaci.

Jeden úžerník chcel chudobného sedliaka o
malú škvarku gruntu priviesť.

Tento paragrafy slúžneho skrze dary tak na-
pravil, že už bola pravda na jeho stránke.

Bedár to nemohol, lebo krom grúntika nemal,
čo by už zaniesol.

Lapil sa rozumu, vzal hodný kameň do šatky
pod halenou, a šiel do kancelárie.

Slúžny ho privítal zdvorilo, lebo videl, že česí
má pod halenou.

Hepp Icigové dobré žiadosti.

Nech ta odučia od jedenia.

Maj chuť na lutrii zbohatnúť.

Buď prinútený do Poľska
ísť letovať v čase cholery.

Maj smäd len po slobode.

Nech sa svokra ostro díva medzi tvoje oči.

Nech policaji činia výstavu z tvojich fotografií.

Khebys len bol prinútený každú štvrt sa pre-
stehovať a bydlíšte premieňať.

Buď vždy taký nasýtený, jako je dobrý katolik
vo veľký piatok.

U lekára.

Lekár ku krásnej mladej pivničníčke: Ukážte
jazyk svoj! (ona vyplazi jazyk, medzi čím vetrovou
rýchlostou napíše lekár recept): Toto musíte užiť.

Slúžny: Ale pán lekár, však ste dobre ani
nevidel môj vyplazený jazyk.

Lekár: Pravdaže nie.

Ja som len to chcel, abych mal kedý tento
recept chladnokrvne napísať.

— „Pán slúžny, či vyhrám?“ — rekne bedár —
„priniesol som vám dar krásny!“

— „No len ukáž — hneď ti poviem.“

— „Ja cheem vedieť, či vyhrám“ — odpovedal
mu bedár.

— „No vyhráte, nič sa nebojte, to je istá vec.
Vy máte pravdu, len sem dar.“

Sedliak rozkrúti šatku, a ukáže okrúhly hodný
kameň a rekne:

— „Jestli prehrám, tento kameň je vám ur-
čený, ktorý vám ukáže pravdu.“

Odišiol s kameňom preč.

A tento podivný dar mal i dobrý výsledok.
Bedár vyhral.

Slúžny od toho času opatrný bol, len toho do-
žil za pravdu, ktorý sa dal. I to netrvalo dlho, lebo
musel sa vzdať úradu a ísť na odpočinok.

Drevené karičky zo železa.

Múdry nádherník. — Tichá kúpareň žien. — Spokojný hostinský. — Stedry bankár. — Liberál, ktorý by nepovažoval všetko za vec dovolenú, čo len prispeje k udržaniu hrca masného. — Skrovná žena, ktorá je na rúcho pyšná. — Teatrist bez dlzoby. — Kňaz, ktorý nikdy nemal na sebe reverendy.

Literová hádanka.

N_e H_z i_{JeL} n_o v_{ás} tr_e a_!

Oriešky k rozlúšteniu.

Jedného otca sa pýtali, jak je on starý. On odvetil, že štyrikrát je tak starý, jako jeho syn: pred šiesti rokami ale vraj šesťkrát tak starý bol. Jak starý je otec; a koľko rokov má syn jeho?

Rozlúštenie križovej hádanky.

(K predošlému číslu 24.)

Božský syn bol tunak ukrižovaný za nás hriešnikov.

Odkazy Redakcie.

Mentúz. Len nezabývajte na nás.

Čachtice Fr. J. Kedy-tedy by ste i s dakoľkými riadkami pamätať mohol na nás. Do vašej obce len tri čísla chodia z našich noviniek. Kalendár Herkó Pátra pravdepodobne i toho roku výjde z tlače. Kedy ale, to neviem. Pozdrav známym.

Trnava. Vy mlčte; kto to videl, triesku mať za uchem a nešibrinkovať s perom?!

Komin. Od toho žida sa odvráťte. Trojnásobná krieda že je vám na veľkú škodu, to ja vám i slepo uverím. Jestli viete to dokázať, zažalujte ho; čo vám ale predsna neradíme činiť bez vážnej porady.

Nitra. Stokrát to iste opätovať nemôžeme. Kto raz nepotrebiť radu našu, tomu druhý krát dačo poradiť, za vec zbytočnú a márnú poradzujeme.

Kocurice. Vypísané meno hl. pracovníka zodpovedá pravde.

B. Bystrica. N. R. Jestli viete, sdeľte nám meno toho bezočivého človeka, ktorý chcel korigovať Herkó Pátra, v trojriadkovej poznámke ale desať zaúch vylepil našej slovenskej reči, ktorú vraj on od zašpatenia chce zachrániť, pritom ale on ju najviac zaošklivuje. Kto čo hľadá, najde, nech veľmi nedotiera, lebo ho tak napiehneme na špic pera, že mu i špičky budú prašťať?

Zvolen. Závist a nenávisť nakloní človeka aj k tomu najhoršiemu, sdeľte nám meno toho pobehaja, jestli vaše podozrievanie má svoj vážny základ.

Žartová obrázková hádka.

Že sa neukáže ej no, — ten náš učiteľko?
(Nech sa páči najst ho.)

Prosba.

Prosíme ctené čítajúce slovenské obecnstvo, aby nezťažovalo si niekedy niečo nám do redakcie zaslať, aby sme to v našom časopise mohli uverejniť. Veľmi sa hodia nám anekdoty, humoristické rozprávky, humoristické verše, menovite ktoré sa týkajú vyvoleného národa. Môžu byť karhané aj vidiecke liberálne časopisy, a iné tým podobné firmy. Prosíme teda nie len hmotnú, ale aj mravnú podporu, aby náš časopis mohol byť čím zábavnejší a aby mohol tým lepšie všetkým slušným požiadavkám vyhovieť.

S hlbokou úctou

Redakcia Herko Pátra.

Majiteľ a zodpovedný redaktor:

Jufo Markoš.

Hlavný pracovník: Napoleon Janda.

„Herkó Páter“

ktorý je už aj po teraz vo veľkých rozmeroch rozšírený po hornom Uhorsku, prijíma

oznamy, inseráty

za veľmi ľavé ceny.

Jedna celá tlačena strana stojí len 10 zl. pol str. 5 zl. štvrt str. 2 zl. 50 kr.

Menšie inseráty dľa priestoru pomerne platené tiež prijímame.

Inseráty sa prijímajú vo vydavateľstve:

Budapešť, Zsibárus-utca 7. szám.

Tlačou „Pátrie“ Budapešť, Űlői-ut (Köztelek).